

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

N/A

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

N/A

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
B11	ใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์
B12	ซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์
B41	เตรียมการเก็บเกี่ยวอ้อย
B42	เก็บเกี่ยวผลผลิตอ้อย
B56	จัดการระบบบัญชีในการผลิตและบริการ

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวอ้อย ระดับ 3

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีสมรรถนะทางเทคนิคในการประยุกต์หลักการ การเลือกใช้เครื่องเก็บเกี่ยวอ้อยและเทคนิคในการปฏิบัติงานเก็บเกี่ยวอ้อย
ตลอดจนการใช้และซ่อมแซมเครื่องจักรกลเพื่อการเก็บเกี่ยวอ้อยได้อย่างปลอดภัย สามารถแก้ปัญหาทางเทคนิคควบคู่กับการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน
มีทักษะในการจัดการระบบการผลิตหรือบริการและระบบบัญชีในการเก็บเกี่ยวอ้อย
สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและควบคุมคุณภาพผลงานเก็บเกี่ยวอ้อย มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่
ให้การสนับสนุนผู้ร่วมงานในการตัดสินใจแก้ปัญหา และมีจริยธรรมในการประกอบอาชีพเก็บเกี่ยวอ้อย

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1. ผู้ที่เข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวอ้อย ระดับ 3 ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
- สำเร็จการศึกษาขั้นต้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่เกี่ยวข้อง

หรือ สำเร็จการศึกษาขั้นต้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในอาชีพผู้เก็บเกี่ยวอ้อย ไม่น้อยกว่า 1 ปีอย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในอาชีพผู้เก็บเกี่ยวอ้อย ไม่น้อยกว่า 2 ปีอย่างต่อเนื่อง
หรือ สำเร็จการศึกษต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในอาชีพผู้เก็บเกี่ยวอ้อย ไม่น้อยกว่า 3 ปีอย่างต่อเนื่อง

2. ผู้มีคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวอ้อย ระดับ 3 สามารถเลื่อนระดับเป็นระดับ 4 ได้ ต้องสอบผ่านเกณฑ์ประเมินการสัมภาษณ์เชิงเทคนิคหรือการปฏิบัติงานจริง
วิธีโอการปฏิบัติงานหรือภาพถ่ายผลงาน และผลงานจากการปฏิบัติงานสำหรับผู้มีคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวอ้อย ระดับ 4

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้เตรียมดินเพาะปลูกอ้อย ผู้ปลูกอ้อย ผู้ดูแลรักษาอ้อย ผู้เก็บเกี่ยวอ้อย เกษตรกรเพาะปลูกอ้อย

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- B11 ใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์
- B12 ซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์
- B41 เตรียมการเก็บเกี่ยวอ้อย
- B42 เก็บเกี่ยวผลผลิตอ้อย
- B56 จัดการระบบบัญชีในการผลิตและบริการ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ผลิตและพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อจำหน่ายในประเทศและแข่งขันได้กับนานาชาติ (อ้อย)	B	ผลิตรายได้อย่างมีมาตรฐาน	B1	จัดการเตรียมดินเพาะปลูกอ้อย
			B4	จัดการเก็บเกี่ยวอ้อย
			B5	บริหารจัดการการผลิตหรือบริการในกระบวนการเพาะปลูกอ้อย

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
B1	จัดการเตรียมดินเพาะปลูกอ้อย	B11	ใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์	B111	การใช้และการเลือกใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์
				B112	วางแผนการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์
				B113	เตรียมเครื่องจักรกลและอุปกรณ์
		B12	ซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์	B121	เตรียมการซ่อมบำรุงเครื่องจักรและอุปกรณ์
				B122	บริการเครื่องจักรและอุปกรณ์
				B123	ซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์
B4	จัดการเก็บเกี่ยวอ้อย	B41	เตรียมการเก็บเกี่ยวอ้อย	B411	สำรวจข้อมูลการเก็บเกี่ยวอ้อย
				B412	วางแผนเก็บเกี่ยวอ้อย
		B42	เก็บเกี่ยวผลผลิตอ้อย	B421	เตรียมเครื่องเก็บเกี่ยวอ้อยก่อนใช้งาน
				B422	เก็บเกี่ยวอ้อยโดยคำนึงถึงความปลอดภัย
B5	บริหารจัดการการผลิตหรือบริการในกระบวนการเพาะปลูกอ้อย	B56	จัดการระบบบัญชีในการผลิตและบริการ	B561	บันทึกบัญชีการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง
				B562	ใช้ข้อมูลจากระบบบัญชีสนับสนุนการผลิตและบริการ

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ B11
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้เตรียมดินเพาะปลูกอ้อย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์เพื่อการเพาะปลูกอ้อยประกอบด้วยการเลือกประเภทเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ที่เหมาะสม การวางแผนการใช้ ตลอดจนการเตรียมเครื่องจักรกลและอุปกรณ์เพื่อการเพาะปลูกอ้อย

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้และการเลือกใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์เพื่อการเพาะปลูกอ้อย

สามารถวางแผนการเลือกใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการเพาะปลูกอ้อย โดยกำหนดแผนการใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ และเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมกับงาน

โดยบำรุงรักษาและปรับตั้งเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ก่อนใช้งานได้ถูกต้อง มีทักษะในการทำงานตามขั้นตอนปฏิบัติที่กำหนดได้อย่างปลอดภัย

สามารถแก้ไขปัญหาทางเทคนิคหน้างานควบคู่กับการใช้คู่มือ ภายใต้คำแนะนำของหัวหน้างาน มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และมีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
B111 การใช้และการเลือกใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์	1.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องจักรและอุปกรณ์ 1.2 เลือกใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์	การสัมภาษณ์
B112 วางแผนการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์	2.1 กำหนดแผนการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ 2.2 เลือกเครื่องจักรและอุปกรณ์	การสัมภาษณ์
B113 เตรียมเครื่องจักรกลและอุปกรณ์	3.1 บำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์ก่อนใช้งาน 3.2 ปรับตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์ก่อนใช้งาน	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. ศึกษาคู่มือการใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ในการเพาะปลูกอ้อย
2. การอ่านสัญลักษณ์ความปลอดภัยของการใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ในการเพาะปลูกอ้อย
3. การใช้สัญญาณมือในการติดต่อสื่อสารขณะปฏิบัติงาน

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การรวบรวมข้อมูล
2. การวางแผน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. เตรียมเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการเตรียมดินเพาะปลูกอ้อย
2. ชนิดของเครื่องจักรและอุปกรณ์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

ผลประเมินจากการปฏิบัติงานจริง โดยสังเกตความสามารถในการปฏิบัติงาน หรือหลักฐานที่แสดงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจากหนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ก) คำอธิบายรายละเอียด

1. การใช้และเลือกใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์เพื่อการเพาะปลูกอ้อย คือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องจักรกลและอุปกรณ์เพื่อการเพาะปลูกอ้อย และการสำรวจสภาพและลักษณะของพื้นที่ เพื่อนำไปกำหนดแผนการเลือกใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการเพาะปลูกอ้อย
2. การวางแผนการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์เพื่อการเพาะปลูกอ้อยคือการกำหนดแผนการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ตามขั้นตอน วิธีการ ระยะเวลา ตลอดจนการเลือกเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเพาะปลูกอ้อยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ลักษณะการปฏิบัติงาน ตลอดจนความปลอดภัยในการใช้งาน เช่น การติดพวงรถแทรกเตอร์เข้ากับเครื่องเตรียมดิน ไถพรวน (disk tiller) ไถจาน (disk plow) จอบหมุนหรือโรตารี (rotary cultivator) ไถดินดาน (subsoiler) ไถสลับ (chisel plow) ริปเปอร์ (ripper) พรวนจาน (disk harrow) เครื่องมืออื่นที่ใช้เพื่อการเพาะปลูกอ้อย เครื่องปลูกอ้อย เครื่องสับใบและกลบเศษซากอ้อย เครื่องสางใบแห้ง เครื่องใส่ปุ๋ยและสารฆ่าแมลงแบบพ่นฝอย เครื่องพรวนกำจัดวัชพืชระหว่างแถว ตลอดจนรถตัดอ้อย
3. การเตรียมเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเพาะปลูกอ้อย คือการเตรียมเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเพาะปลูกอ้อยให้อยู่ในสภาพพร้อมจะทำงานโดยการบำรุงรักษาเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ซึ่งเป็นประจำทุกวัน

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานจริง
2. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน
3. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ B12
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ช่อมบำรุงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้เตรียมดินเพาะปลูกอ้อย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการช่อมบำรุงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ ประกอบด้วยเตรียมการช่อมบำรุงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์

การบริการและการซ่อมแซมเครื่องจักรกลและอุปกรณ์

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการช่อมบำรุงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ สามารถเตรียมการช่อมบำรุงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์

โดยศึกษาวิธีและระยะบริการ รวมทั้งวิธีการตรวจเช็คและซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์จากคู่มือประจำเครื่อง สามารถบริการเครื่องมือและอุปกรณ์

โดยบริการตามคู่มือกำหนดและใช้เครื่องมือถูกต้องและปลอดภัย สามารถซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์เบื้องต้น

โดยการวิเคราะห์ปัญหาความเสียหายที่เกิดขึ้นเพื่อตัดสินใจซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ และการซ่อมแซมในงานซ่อมที่ไม่ซับซ้อนและไม่ต้องการเครื่องมือพิเศษช่วย

มีทักษะทางเทคนิคในการทำงาน สามารถเลือกใช้หลักการและเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย

และแก้ปัญหาทางเทคนิคหน้างานควบคู่กับการใช้คู่มือหรือภายใต้การแนะนำ มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
B121 เตรียมการช่อมบำรุงเครื่องจักรและอุปกรณ์	1.1 ศึกษาวิธีและระยะบริการจากคู่มือประจำเครื่อง 1.2 ศึกษาวิธีการตรวจเช็คและซ่อมแซมจากคู่มือประจำเครื่อง	การสัมภาษณ์
B122 บริการเครื่องจักรและอุปกรณ์	2.1 บริการเครื่องจักรและอุปกรณ์ตามคู่มือกำหนด 2.2 ใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ถูกต้องและปลอดภัย	การสัมภาษณ์
B123 ซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์	3.1 วิเคราะห์ปัญหาความเสียหายเพื่อตัดสินใจซ่อมแซม 3.2 ซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์ในงานที่ไม่ซับซ้อนและไม่ต้องการเครื่องมือพิเศษ	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. ศึกษาคู่มือเครื่องจักรกลและอุปกรณ์
2. การเลือกใช้เครื่องมือช่าง

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การใช้เครื่องมือช่างอย่างปลอดภัย
2. การวิเคราะห์ปัญหา

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. จุดตรวจและวิธีการเครื่องจักรและอุปกรณ์
2. จุดที่เกิดปัญหาบ่อยๆ ของเครื่องจักรและอุปกรณ์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานที่แสดงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจากหนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การเตรียมการซ่อมบำรุงเครื่องจักรและอุปกรณ์ คือการศึกษาวีธีและระยะบริการเครื่องจักรและอุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการตรวจเช็คและซ่อมแซมจากคู่มือประจำเครื่อง เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อคงสภาพอายุใช้งานของเครื่องมือและอุปกรณ์
2. การบริการเครื่องมือและอุปกรณ์ คือการบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ตามชั่วโมงทำงานที่บริษัทผู้ผลิตกำหนดในคู่มือประจำเครื่อง โดยศึกษาจุดที่ต้องบำรุงรักษา และวิธีปฏิบัติทุก 10, 50, 100 และ 500 ชั่วโมงทำงาน หรืออื่น ๆ ได้จากคู่มือประจำเครื่อง เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้อง และการใช้เครื่องมือในการบำรุงรักษาอย่างถูกต้องและปลอดภัย
3. การซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์เบื้องต้น คือการวิเคราะห์ปัญหาความเสียหายของเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อตัดสินใจซ่อมแซม เมื่อตรวจพบความเสียหายที่ส่วนใดส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นงานซ่อมที่ไม่ซับซ้อนและไม่ต้องการเครื่องมือพิเศษ เช่น การเปลี่ยนใบมีดตัดของโรตารีเมื่อป็น ทักหรือสึกหรอ การใช้ตะไบแต่งขอบผาโลหะที่เสียรูป การตรวจซ่อมชิ้นส่วนที่ชำรุด หลุดหรือหลวม ตรวจขันให้แน่น เพื่อให้เครื่องเตรียมดินอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน โดยศึกษาวีธีการตรวจเช็คและซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์จากคู่มือประจำเครื่อง

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิคหรือการปฏิบัติงานจริง
2. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน
3. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ B41
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เตรียมการเก็บเกี่ยวอ้อย
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวอ้อย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการเตรียมการเก็บเกี่ยวอ้อย ประกอบด้วยการสำรวจข้อมูลการเก็บเกี่ยวอ้อย และการวางแผนเก็บเกี่ยวอ้อย

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการเตรียมการเก็บเกี่ยวอ้อย สามารถสำรวจข้อมูลการเก็บเกี่ยวอ้อย

โดยรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวอ้อยและสำรวจพื้นที่เก็บเกี่ยว สามารถวางแผนเก็บเกี่ยวอ้อย โดยกำหนดแผนการเก็บเกี่ยวและแผนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

มีทักษะทางเทคนิคในการทำงาน สามารถเลือกใช้หลักการและเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย

และแก้ปัญหาทางเทคนิคในงานควบคู่กับการใช้คู่มือหรือภายใต้การแนะนำ มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
B411 สำรวจข้อมูลการเก็บเกี่ยวอ้อย	1.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวอ้อย 1.2 สำรวจพื้นที่เก็บเกี่ยวอ้อย	การสัมภาษณ์
B412 วางแผนเก็บเกี่ยวอ้อย	2.1 กำหนดแผนการเก็บเกี่ยวอ้อย 2.2 กำหนดแผนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวอ้อย	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

กรณีใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์เพื่อการเก็บเกี่ยวอ้อย ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็นคือ

B11 ใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์เพื่อการเพาะปลูกอ้อย

B12 :ซ่อมแซมบำรุงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์เพื่อการเพาะปลูกอ้อย

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การวางแผน

2. การรวบรวมข้อมูลและสำรวจพื้นที่

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. กระบวนการเก็บเกี่ยวและหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้ผลผลิตอ้อยที่มีคุณภาพ

2. ระบบการส่งผลผลิตอ้อยเข้าโรงงานน้ำตาล

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานที่แสดงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจากหนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การสำรวจข้อมูลการเก็บเกี่ยวอ้อย คือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวอ้อยและสำรวจพื้นที่เก็บเกี่ยว เพื่อทราบข้อมูลการเข้าเก็บเกี่ยว เช่น สภาพพื้นที่ ความชื้นในดิน พื้นที่หัวแปลง ระยะแถวปลูก มีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น อายุเก็บเกี่ยวของอ้อยพันธุ์หนักพันธุ์เบา ความชื้นที่เหมาะสม พันธุ์อ้อย ลำดับการตัดอ้อย เพื่อนำมากำหนดแผนการเก็บเกี่ยวให้ได้ผลผลิตอ้อยที่มีคุณภาพสูง
2. การวางแผนเก็บเกี่ยวอ้อย คือการกำหนดแผนการเก็บเกี่ยวอ้อยและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ซึ่งอาจตัดอ้อยทั้งลำหรือตัดอ้อยเป็นท่อน ขึ้นอยู่กับวิธีการและเครื่องมือเก็บเกี่ยว หากตัดเป็นลำต้องใช้เครื่องมืออื่นหรือแรงงานเข้ามาช่วยขนขึ้นรถบรรทุก เพื่อขนถ่ายออกจากไร่ เนื่องจากช่วงเวลาหลังการเก็บเกี่ยวอ้อยมีระยะจำกัด โดยเฉพาะอ้อยที่ตัดส่งโรงงานน้ำตาล หลังจากตัดอ้อยต้องส่งเข้าโรงงานน้ำตาลภายในเวลาที่กำหนด ต้องวางแผนเก็บเกี่ยวอ้อยให้สัมพันธ์กับลำดับการตัดอ้อยที่ได้รับจากทางโรงงาน เพื่อไม่ให้สูญเสียน้ำหนักและความหวานของอ้อย เนื่องจากการตัดอ้อยค้างไว้นานเกินไปจึงต้องเตรียมทั้งเครื่องมือเครื่องจักร แรงงาน และพาหนะขนส่งให้พร้อม การเก็บเกี่ยวอ้อยให้มีคุณภาพยังต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นอีกหลายด้าน เช่น พันธุ์อ้อย อายุของอ้อย

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินความสามารถในการทำงานจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิคหรือการปฏิบัติงานจริง
2. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน
3. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ B42
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เก็บเกี่ยวผลผลิตอ้อย
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพผู้เก็บเกี่ยวอ้อย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการเก็บเกี่ยวผลผลิตอ้อย ประกอบด้วย การเตรียมเครื่องเก็บเกี่ยวอ้อยก่อนใช้งาน และการเก็บเกี่ยวอ้อยด้วยเครื่องเก็บเกี่ยวเมื่อได้อายุที่เหมาะสมตามแผนที่วางไว้

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการเก็บเกี่ยวผลผลิตอ้อย สามารถเตรียมเครื่องเก็บเกี่ยวอ้อยก่อนใช้งาน โดยตรวจตราและบำรุงรักษาเครื่องเก็บเกี่ยวอ้อยก่อนใช้งาน สามารถเก็บเกี่ยวอ้อยด้วยเครื่องเก็บเกี่ยวโดยคำนึงถึงความปลอดภัย โดยปรับตั้งเครื่องเก็บเกี่ยวอ้อยขณะทำงาน เก็บเกี่ยวอ้อยด้วยเครื่องเก็บเกี่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สูญเสียผลผลิตน้อยที่สุด มีทักษะทางเทคนิคในการทำงาน สามารถเลือกใช้หลักการและเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย และแก้ปัญหาทางเทคนิคหน้างานควบคู่กับการใช้คู่มือหรือภายใต้การแนะนำ มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
B421 เตรียมเครื่องเก็บเกี่ยวอ้อยก่อนใช้งาน	1.1 ตรวจตราเครื่องเก็บเกี่ยวอ้อยก่อนใช้งาน 1.2 บำรุงรักษาเครื่องเก็บเกี่ยวอ้อยก่อนใช้งาน	การสัมภาษณ์
B422 เก็บเกี่ยวอ้อยโดยคำนึงถึงความปลอดภัย	2.1 ปรับตั้งเครื่องเก็บเกี่ยวอ้อยขณะทำงาน 2.2 เก็บเกี่ยวอ้อยด้วยเครื่องเก็บเกี่ยว 2.3 เก็บเกี่ยวอ้อยอย่างมีประสิทธิภาพให้สูญเสียผลผลิตน้อยที่สุด	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

กรณียุติเครื่องจักรกลและอุปกรณ์เพื่อการเก็บเกี่ยวอ้อย ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็นคือ

B11 ใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์เพื่อการเพาะปลูกอ้อย

B12 ซ่อมแซมบำรุงเครื่องจักรกลและอุปกรณ์เพื่อการเพาะปลูกอ้อย

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

การใช้เครื่องมือช่างอย่างปลอดภัย

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วิธีการบำรุงรักษาเครื่องจักรกล

2. ความปลอดภัยในการทำงานกับเครื่องจักร

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

ผลประเมินจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค (Technical Interview) หรือการปฏิบัติงานจริง ที่สังเกตความสามารถในการปฏิบัติงาน หรือหลักฐานที่แสดงประสบการณ์การปฏิบัติงานจากหนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การเตรียมเครื่องเก็บเกี่ยวอ้อยก่อนใช้งาน คือการตรวจตราสังเกตความผิดปกติรอบๆ เครื่องก่อนใช้งานว่า มีส่วนใดชำรุดเสียหาย หรือมีการหลุดหลวมของนอตยึดต่าง ๆ ตลอดจนรอยรั่วซึมของน้ำหรือน้ำมันตามท่อทางเดินและข้อต่อ เพื่อปรับให้อยู่ในสภาพปกติพร้อมใช้งานก่อน ที่จะเกิดความเสียหายจนเครื่องไม่สามารถทำงานได้ ซึ่งจะต้องเสียเวลาซ่อมแซมและเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น รวมทั้งการบำรุงรักษาเครื่องเก็บเกี่ยวอ้อยก่อนใช้งาน ทั้งเครื่องยนต์ต้นกำลัง และระบบตัดอ้อย ได้แก่ ตรวจวัดและเติมน้ำมันเครื่องให้ได้ระดับ ตรวจเติมน้ำมันเชื้อเพลิง ตรวจเติมน้ำในหม้อน้ำให้ได้ระดับพร้อมทำความสะอาด ตรวจบริการจุดที่ต้องหล่อลื่น ทำความสะอาดหม้อกรองดักฝุ่น ตรวจความคมใบมีด ตรวจความตึงสายพานส่งกำลัง
2. การเก็บเกี่ยวอ้อยโดยคำนึงถึงความปลอดภัย คือการเก็บเกี่ยวอ้อยโดยใช้เครื่อง ซึ่งอาจตัดอ้อยทั้งลำหรือตัดอ้อยเป็นท่อน ขึ้นอยู่กับวิธีการและเครื่องมือเก็บเกี่ยว หากตัดเป็นลำต้องใช้เครื่องอื่นหรือแรงงานเข้ามาช่วยขนขึ้นรถบรรทุก เพื่อขนถ่ายออกจากไร่ การเก็บเกี่ยวอ้อยต้องพิจารณาปรับตั้งเครื่องตัดอ้อยให้เหมาะสมกับงานเพื่อลดความสูญเสีย เช่น การปรับความสูงในการตัด ให้ตัดอ้อยชิดดินและตัดอ้อยที่ระยะเหมาะสม ลดความสูญเสียจากการตกหล่นของท่อนอ้อย นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความปลอดภัย มีประสิทธิภาพ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตอ้อยออกจากแปลงได้หมดจด มีความสูญเสียผลผลิตน้อยที่สุด

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินความสามารถในการทำงานจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิคหรือการปฏิบัติงานจริง
2. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสบการณ์การทำงาน สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน
3. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ B56
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการระบบบัญชีในการผลิตและบริการ
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ เกษตรกรเพาะปลูกอ้อย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบบัญชีในการผลิตและบริการ ซึ่งประกอบด้วยการบันทึกบัญชีการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง

และการใช้ข้อมูลจากระบบบัญชีสนับสนุนการผลิตและบริการ

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการระบบบัญชีในการผลิตและบริการ สามารถบันทึกบัญชีการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยการลงรายการแยกประเภทบัญชีรายรับ-รายจ่าย สามารถใช้ข้อมูลจากระบบบัญชีสนับสนุนการผลิตและบริการ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบบัญชี และการใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ มีทักษะทางเทคนิคในการทำงาน สามารถเลือกใช้หลักการและเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย และแก้ปัญหาทางเทคนิคหน้างานควบคู่กับการใช้คู่มือหรือภายใต้การแนะนำ และมีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
B561 บันทึกบัญชีการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง	1.1 ลงรายการแยกประเภทบัญชีรายรับ 1.2 ลงรายการแยกประเภทบัญชีรายจ่าย	การสัมภาษณ์
B562 ใช้ข้อมูลจากระบบบัญชีสนับสนุนการผลิตและบริการ	2.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากระบบบัญชี 2.2 ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. การแยกประเภทบัญชี
2. การบันทึกข้อมูลบัญชี

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การวิเคราะห์ข้อมูล
2. การใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

ระบบบัญชีรายรับ-รายจ่าย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานที่แสดงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจากหนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การบันทึกบัญชีการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง คือการลงรายการแยกประเภทบัญชีรายรับและรายจ่าย

โดยจดบันทึกรายการต้นทุนค่าใช้จ่ายและรายรับทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหรือบริการในงานอาชีพ

2. การใช้ข้อมูลจากระบบบัญชีสนับสนุนการผลิตและบริการ คือการพิจารณาข้อมูลจากระบบบัญชีที่บันทึกไว้ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์อื่น ๆ

ในการบริหารจัดการการผลิตหรือบริการ เช่น นำมาคำนวณหาผลกำไร ใช้เป็นข้อมูลในการหาวิธีลดรายจ่ายหรือเพิ่มรายได้

หรือใช้เป็นข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของการเกิดปัญหาบางอย่างและวิธีการแก้ไข

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินความสามารถในการทำงานจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

2. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสิทธิภาพการทำงาน สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน

3. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ